

Hodnotiaci manuál kvalifikácie Dekoratér skla za sektor Sklo, keramika, minerálne výrobky a nekovové materiály

Verzia 1.0

Názov zákazky: Nastavenie a implementácia štruktúry systému overovania kvalifikácií

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk, www.ludskezdroje.gov.sk, <http://www.minedu.gov.sk>

Proces overovania kvalifikácie

Informácie pre uchádzača o overenie kvalifikácie

O overenie kvalifikácie sa môžu uchádzať fyzické osoby, ktoré najneskôr v deň konania skúšky dosiahli 18 rokov a majú ukončenú povinnú školskú dochádzku. Každý uchádzač o overenie kvalifikácie Dekoratór skla musí pred príchodom na samotnú skúšku absolvovať lekársku prehliadku u lekára, ktorý vystaví potvrdenie o jeho zdravotnej spôsobilosti pracovať v prevádzke maliarskej dielne. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti nesmie byť staršie ako jeden mesiac. Bez uvedeného potvrdenia lekára nie je možné uchádzača pripustiť ku skúške overenia kvalifikácie.

Záujemca o overenie kvalifikácie, ktorý uvedené požiadavky spĺňa, bude ďalej postupovať cez jednotlivé fázy procesu overovania kvalifikácie, ktoré vedú k získaniu osvedčenia o kvalifikácii. Týmito fázami sú identifikácia jednotiek vzdelávacích výstupov a ich porovnanie so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami, zhromaždenie všetkých relevantných dokladov preukazujúcich splnenie kvalifikáciou vyžadovaných kritérií, čiže dokumentáciu jednotiek vzdelávacích výstupov, hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov a potvrdenie výsledkov hodnotenia. Skúšku na overenie kvalifikácie je možné absolvovať len v slovenskom jazyku.

Identifikácia jednotiek vzdelávacích výstupov – počiatočná fáza procesu overovania kvalifikácie, v ktorej záujemca o overenie kvalifikácie zhodnotí a posúdi vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré získal počas života, ako aj svoju schopnosť tieto vedomosti využívať v praxi. Záujemca o overenie kvalifikácie identifikuje a zhodnotí jednotky vzdelávacích výstupov, ktoré charakterizujú kvalifikáciu Dekoratór skla a porovnáva ich so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami, ktoré mohol nadobudnúť rôznymi cestami, od formálneho vzdelávania - v škole, cez neformálne vzdelávanie - účasťou na rôznych školeniach, kurzoch a vzdelávacích programoch, až po in-formálne učenie sa - praxou počas zamestnania či bežnými každodennými aktivitami. Zhodnotenie vzdelávacích výstupov môže prebehnúť troma spôsobmi, sebahodnotením, za pomoci vybranej autorizovanej inštitúcie alebo za pomoci pracovníka Koordinačného miesta SOK.

Pri **sebahodnotení si záujemca sám zhodnotí**, aké vedomosti, zručnosti a kompetencie nadobudol počas života. Mal by pri tom brať do úvahy svoje formálne vzdelávanie v školskom prostredí, ale taktiež akékoľvek neformálne vzdelávanie, ktoré absolvoval počas života prostredníctvom kurzov, vzdelávacích programov, školení, tréningov, workshopov a pod. a in-formálne učenie sa, pri ktorom nadobúdala vedomosti, zručnosti a kompetencie v rámci svojho zamestnania alebo samoštúdiom, aktivitami vo voľnom

čase a pod. Následne si môže porovnať jednotky vzdelávacích výstupov kvalifikácie so svojimi vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami.

Komplexné zhodnotenie svojich vedomostí, zručností a kompetencií môže byť pre jednotlivca náročné, **preto sa môže obrátiť na autorizovanú inštitúciu alebo Koordinačné miesto SOK**. Ak je záujemca rozhodnutý pre kvalifikáciu Dekoratór skla, môže sa obrátiť na autorizovanú inštitúciu, ktorá overuje danú kvalifikáciu a tá pomôže záujemcovi s identifikáciou vedomostí, zručností a kompetencií relevantných pre vybranú kvalifikáciu.

Zoznam autorizovaných inštitúcií je zverejnený na portáli www.kvalifikacie.sk v časti Systém overovania kvalifikácií, sekcia Inštitucionálne súčasti SOK, záložke Autorizované inštitúcie.

Koordinačné miesto SOK môže záujemca kontaktovať osobne: Štátny inštitút odborného vzdelávania, Stromová 9, 831 01 Bratislava, telefonicky: +421 910 925 085 alebo e-mailom: sokpoint@siov.sk. Koordinačné miesto SOK aj autorizované inštitúcie môžu pri poskytovaní poradenstva záujemcovi využívať rôzne nástroje, ako napríklad audit zručností, či rôzne dostupné informačné a komunikačné technológie.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie, či už pomocou sebahodnotenia alebo s pomocou autorizovanej inštitúcie, či pracovníka Koordinačného miesta SOK je určiť, do akej miery záujemca spĺňa požiadavky na kvalifikáciu a posunúť ho do ďalšej fázy overovania kvalifikácie, k úspešnému podaniu žiadosti.

Po identifikovaní svojich vedomostí, zručností a kompetencií záujemca zhromažďuje všetky relevantné doklady, dokumenty, certifikáty alebo iné materiály preukazujúce splnenie kvalifikáciou vyžadovaných kritérií, čiže dokumentáciu jednotiek vzdelávacích výstupov. Tieto dokumenty prikladá žiadateľ k žiadosti o overenie kvalifikácie, a to vo forme portfólia.

Portfólio žiadateľ prikladá ku svojej žiadosti, aby mu na jeho základe mohli byť uznané jednotky vzdelávacích výstupov. Záujemca musí klásť dôraz na to, aby jednotlivé dokumenty v portfóliu mohli byť jednoznačne priradené k jednotkám vzdelávacích výstupov vybranej kvalifikácie. Portfólio tvorí prílohu k žiadosti o overenie kvalifikácie a pozostáva zo životopisu a relevantných dokumentov preukazujúcich vzdelanie a odbornú prax zodpovedajúce kvalifikácii Dekoratór skla. Do portfólia predkladá záujemca životopis v odporúčanom formáte (Príloha 2) s relevantnými prílohami.

Záujemca, ktorý si vytvoril portfólio, vyplní žiadosť o overenie kvalifikácie.

Vo formulári Žiadosti o overenie kvalifikácie (Príloha č. 3) musí žiadateľ vyplniť všetky relevantné údaje. Súčasťou žiadosti sú prílohy – portfólio a doklad o zaplatení poplatku za posúdenie portfólia a súhlas pre autorizovanú inštitúciu so spracovaním osobných údajov uchádzača pre účely procesu overovania kvalifikácie.

Poplatky za overenie kvalifikácie budú po pilotnom overovaní stanovené v zmysle zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch a diferencované na dva samostatné poplatky. Prvý poplatok, bude potrebné uhradiť pri podaní Žiadosti o overenie kvalifikácie s cieľom posúdenia portfólia a druhý poplatok, bude potrebné uhradiť pred skúškou o overenie kvalifikácie, a to len tými uchádzačmi, ktorí na skúšku budú pozvaní.

Vzorové formuláre žiadosti a prílohy, ktoré sú vyžadované, sú k dispozícii ako príloha tohto hodnotiaceho manuálu a na portáli www.kvalifikacie.sk.

Žiadosť v podobe vyplneného a podpísaného formulára so všetkými potrebnými prílohami je možné podať papierovou formou, a to zaslaním poštou na adresu autorizovanej inštitúcie, ktorú uviedol uchádzač v žiadosti alebo elektronickou formou, a to zaslaním žiadosti a všetkých príloh elektronickou poštou alebo inou formou elektronickej komunikácie stanovenou autorizovanou inštitúciou, ktorú si uchádzač vybral.

Lehota na posúdenie žiadosti o overenie kvalifikácie po formálnej stránke je 10 kalendárnych dní od dňa doručenia žiadosti o overenie kvalifikácie. V prípade, že žiadosť o overenie kvalifikácie je úplná, autorizovaná inštitúcia do 3 kalendárnych dní od posúdenia žiadosti o overenie kvalifikácie požiada autorizujúci orgán o menovanie skúšobnej komisie, ktorej poskytne portfólio žiadateľa na hodnotenie JVV. Po stanovení termínu skúšky autorizovaná inštitúcia zašle uchádzačovi pozvánku a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie, vrátane informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia, najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. Súčasťou pokynov na skúšku je aj upozornenie, aby uchádzač nahlásil autorizovanej inštitúcii konfekčnú veľkosť ochranného obleku a veľkosť ochrannej obuvi, ktorú musí autorizovaná inštitúcia zabezpečiť uchádzačovi na výkon skúšky. V prípade, že žiadosť o overenie kvalifikácie nie je úplná, t. j. neobsahuje údaje v požadovanom rozsahu, autorizovaná inštitúcia vyzve žiadateľa o doplnenie chýbajúcich údajov, ktoré musí žiadateľ doplniť do 5 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

V prípade, že žiadateľ doplnil všetky chýbajúce údaje, autorizovaná inštitúcia do 3 kalendárnych dní od posúdenia doplnenej žiadosti o overenie kvalifikácie požiada autorizujúci orgán o menovanie skúšobnej komisie, ktorej poskytne portfólio žiadateľa na hodnotenie JVV. Po stanovení termínu skúšky autorizovaná inštitúcia zašle uchádzačovi pozvánku a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie, vrátane informácie o

výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia, najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. Súčasťou pokynov na skúšku je aj upozornenie, aby uchádzač nahlásil autorizovanej inštitúcii konfekčnú veľkosť ochranného obleku a veľkosť ochranej obuvi, ktorú musí autorizovaná inštitúcia zabezpečiť uchádzačovi na výkon skúšky. V prípade, že žiadateľ v stanovenej lehote nedoplnil autorizovanej inštitúcii údaje, autorizovaná inštitúcia mu zašle zamietavé stanovisko k žiadosti.

V prípade, ak žiadateľ nespĺňa kritériá stanovené na vybranú kvalifikáciu, autorizovaná inštitúcia mu do 3 kalendárnych dní od posúdenia žiadosti o overenie kvalifikácie zašle zamietavé stanovisko k žiadosti. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú na deň, v ktorom je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie je, či už svojpomocne alebo s pomocou autorizovanej inštitúcie, či pracovníka Koordinačného miesta SOK, zhromaždiť jednotlivé dokumenty v portfóliu, správne vyplniť a zaslať kompletnú žiadosť o overenie kvalifikácie a posunúť záujemcu/žiadateľa do ďalšej fázy overovania kvalifikácie.

Hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov – po podaní žiadosti o overenie kvalifikácie sú vedomosti, zručnosti a kompetencie uchádzača porovnávané s kvalifikačným štandardom vybranej kvalifikácie, a to skúšobnou komisiou menovanou autorizujúcim orgánom. Hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov vybranej kvalifikácie žiadateľa **sa uskutočňuje overovaním portfólia, t. j. uznaním jednotiek vzdelávacích výstupov a/alebo hodnotením jednotiek vzdelávacích výstupov na skúške na overenie kvalifikácie**, ktoré realizuje skúšobná komisia zostavená na základe menovacích dekrétov vydaných autorizujúcim orgánom.

Uchádzačovi o overenie kvalifikácie bude zaslaná pozvánka a pokyny na skúšku na overenie kvalifikácie vrátane informácie o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia najneskôr 10 kalendárnych dní pred termínom konania skúšky. V zaslanej informácii o výsledku uznávania jednotiek vzdelávacích výstupov na základe portfólia budú uchádzačovi poskytnuté informácie o uznaných alebo neuznaných jednotkách vzdelávacích výstupov. Uchádzač potvrdí autorizovanej inštitúcii svoju účasť na skúške na overenie kvalifikácie bez zbytočného odkladu, ak mu boli uznané všetky jednotky vzdelávacích výstupov na základe portfólia.

V prípade, že sa uchádzač nemôže v danom termíne skúšky zúčastniť, musí dostatočne zdôvodniť svoju neúčasť. Za relevantný dôvod sa považuje napríklad choroba, nariadená karanténa, účasť na pohrebe, úraz a pod. Posúdenie relevantnosti dôvodu je v kompetencii autorizovanej inštitúcie. Uchádzač, ktorému neboli

uznané všetky JVV na základe portfólia, ale z relevantných dôvodov sa nemôže zúčastniť skúšky, sa s autorizovanou inštitúciou dohodne na náhradnom termíne.

Počas skúšky na overenie kvalifikácie bude uchádzač skúšaný skúšobnou komisiou z jednotiek vzdelávacích výstupov, ktoré mu neboli uznané v rámci overovania portfólia. Overenie kvalifikácie počas skúšky prebieha ústnou a praktickou metódou, nástrojmi hodnotenia je ústna odpoveď a praktické predvedenie s výkladom. Skúška na overenie kvalifikácie je rozdelená do 3 častí podľa špecifickosti JVV.

Priemerná časová dotácia na trvanie skúšky je 1 hodina = 45 minút.

Skúška na overenie kvalifikácie je verejná. Priebeh skúšky riadi predseda. Skúšobná komisia počas skúšky na overenie kvalifikácie hodnotí uchádzačom dosiahnuté JVV. Ak uchádzač dosiahol požadovanú minimálnu úroveň plnenia kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov kvalifikácie, tak výsledok skúšky na overenie kvalifikácie je úspešný. Každý uchádzač, ktorý úspešný, je považovaný za absolventa skúšky a bude mu udelené osvedčenie o kvalifikácii. Ak uchádzač nedosiahol požadovanú minimálnu úroveň plnenia kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov kvalifikácie, tak výsledok skúšky na overenie kvalifikácie je neúspešný. Neúspešný uchádzač bude zároveň informovaný o ďalšom postupe. Neúspešný uchádzač môže požiadať o vykonanie opravnej skúšky na overenie kvalifikácie najskôr 30 kalendárnych dní od oznámenia výsledku skúšky na overenie kvalifikácie, a to podaním prihlášky na opravnú skúšku a preukázaním sa dokladom o zaplatení poplatku za opravnú skúšku. (Príloha č. 4).

V prípade, že uchádzačovi boli uznané všetky jednotky vzdelávacích výstupov na základe portfólia – uchádzač sa v rámci pilotného overovania zúčastňuje skúšky na overenie kvalifikácie za účelom záverečného vyhodnotenia a prevzatia osvedčenia o kvalifikácii, na základe ktorého je považovaný za úspešného účastníka skúšky na overenie kvalifikácie.

Úspešný absolvent skúšky na overenie kvalifikácií bude po 6 a 12 mesiacoch kontaktovaný autorizovanou inštitúciou v rámci trasovania jeho uplatnenia na trhu práce.

Cieľom tejto fázy overovania kvalifikácie je zhodnotiť splnenie či nesplnenie kritérií hodnotenia jednotiek vzdelávacích výstupov, oboznámiť uchádzača s výsledkom hodnotenia JVV a posunúť ho do ďalšej fázy overovania kvalifikácie.

Potvrdenie výsledkov hodnotenia – úspešné zvládnutie predchádzajúcich fáz procesu vedie k záverečnej fáze procesu overovania kvalifikácie, ktorou je udelenie osvedčenia o kvalifikácii. Úspešnému absolventovi bude vystavené a odovzdané osvedčenie o kvalifikácii.

Uznávanie jednotiek vzdelávacích výstupov z portfólia

Skúšobná komisia posúdi dokumenty zahrnuté v portfóliu a vyhodnotí, či je na ich základe možné uznať jednotlivé jednotky vzdelávacích výstupov a následne rozhodne o:

- **neuznaní žiadnej JVV kvalifikácie**, čo znamená, že žiadateľ sa musí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie v danom termíne a preukázať zvládnutie všetkých JVV na požadovanej úrovni;
- **uznaní iba niektorých JVV kvalifikácie**, čo znamená, že sa žiadateľ musí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie v danom termíne a preukázať zvládnutie len tých JVV, ktoré komisia neuznala na základe portfólia;
- **uznaní všetkých JVV kvalifikácií**, čo znamená, že sa žiadateľ nemusí zúčastniť skúšky na overenie kvalifikácie, budú mu uznané všetky JVV kvalifikácie.

Portfólio poskytuje skúšobnej komisii autorizovaná inštitúcia. Lehota na uznávanie jednotiek vzdelávacích výstupov z portfólia skúšobnou komisiou je najviac 10 kalendárnych dní odo dňa menovania skúšobnej komisie autorizujúcim orgánom. Pokiaľ určené lehoty v kalendárnych dňoch pripadnú na deň, v ktorom je štátny sviatok, sobota alebo nedeľa, za splnenie lehoty sa považuje prvý pracovný deň nasledujúci po určenom kalendárnom dni.

V prípade, že sa žiadateľ o uznanie JVV1, JVV2 a JVV 3 preukáže svojim portfóliom, je možné všetky jednotky po prehodnotení komisiou uznať aj bez absolvovania skúšky a praktického predvedenia.

Portfólio žiadateľa ktoré bude hodnotené musí obsahovať:

- potvrdenie od súčasného alebo bývalých zamestnávateľov o vykonávaní funkcie dekorátéra skla v danej inštitúcii a počte rokov praxe (prax min.2 roky);
- vyjadrenie priameho nadriadeného (zmenového majstra)
 - o výkone uchádzača vo funkcii dekorátéra skla a o jeho zaradení a kompetencii v maliarskej dielni zošľachtenia skla;
 - o tom, že uchádzač vie
 - pripraviť pracovisko k zošľachteniu daného výrobku;
 - popísať technickú dokumentáciu a výtvarné podklady k výrobe;
 - identifikovať chyby pri zošľachtení, určiť ich príčiny a spôsoby, ako im predchádzať;
 - samostatne určiť kvalitu materiálov k zošľachteniu;
 - samostatne určiť, či zošľachtený výrobok spĺňa kvalitatívne parametre;

- vykonať jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov.
- Videozáznam alebo fotodokumentáciu, kde je zjavne preukázateľné, že uchádzač opakovane vykonáva činnosti obsiahnuté v JVV 3 a z jeho činnosti je zrejmé, že dosahuje minimálnu úroveň, aby splnil podmienky na uznanie tejto jednotky.

Skúška na overenie kvalifikácie

Hodnotenie splnenia kritérií jednotlivých JVV sa uskutočňuje pri tých JVV, ktoré neboli uchádzačovi v procese posudzovania portfólia uznané ako splnené. Na hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov používa člen skúšobnej komisie Záznamový hárok na hodnotenie jednotiek vzdelávacích výstupov pre člena skúšobnej komisie. Zároveň môže k podrobnejšiemu zápisu hodnotenia využiť Pomocný záznamový hárok, ktorý tvorí prílohu č. 13 tohto hodnotiaceho manuálu.

JVV 1 „Charakterizácia spracovania skla zošľachtením“ Kritériá, Metódy, Nástroje, stanovená minimálna úroveň

JVV 1 „Charakterizácia spracovania skla zošľachtením“: Hodnotenie jednotky vzdelávacích výstupov sa realizuje ústnou metódou v troch úlohách. Pre hodnotenie JVV 1 je uvedený priestor, kde sa úloha realizuje, sú uvedené materiálne a technické pomôcky, ktoré je potrebné ku realizácii úlohy.

Pomôcky: zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie JVV 1: priestor maliarskej dielne so stolom a stoličkou, vybavenie pre skúšobnú komisiu.

Metóda hodnotenia: ústna metóda.

Nástroje hodnotenia: ústna odpoveď s vysvetlením.

Čas na predvedenie úloh v rámci JVV 1: 10 minút.

Profesionálne popísať správny postup zošľachtovania výrobkov zo skla s použitím odbornej terminológie

Pomôcky na predvedenie úlohy:

- podklady pre určenie vhodného postupu zošľachtovania sklárskych výrobkov;

- slovník sklárskej terminológie.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač z predložených podkladov určí a popíše vhodný postup zošľachtovania sklárskych výrobkov za použitia správnej odbornej terminológie.

Sklárske výrobky je možné zošľachtovať vrstvami na skle, chemicky, mechanicky a reprodukčnými technikami. Pre prácu Dekorátéra skla je charakteristické zošľachtovanie vrstvami na skle, ktoré môžeme rozdeliť na nasledovné techniky:

- *Tupovanie*
- *Perokresba*
- *Maľba krycou farbou*
- *Maľba smaltom a emailom*
- *Maľba transparentom*
- *Nanášanie matföndu*
- *Maľba reliéfom a vysokým smaltom*
- *Dekorácia ľadom*
- *Nanášanie drahého kovu a listra*

Pre uchádzača je potrebné aby poznal postup zošľachtovania nasledovnými technikami:

- *Nanášanie drahého kovu a listra*
- *Maľba krycou farbou*
- *Maľba reliéfom a vysokým smaltom.*

Nanášanie drahého kovu a listra

Pred nanášaním listra sa musí výrobok dôkladne vyčistiť od všetkých nečistôt, prachu aj otláčkov prstov. Manipulácia s čistým výrobkom prebieha výhradne v bielych bavlnených rukaviciach. Pred samotným listrovaním si Dekorátér skla pripraví lister podľa technického výkresu, kde je uvedený výrobca a číselné označenie listra, menšie sklenené nádoby so širokým hrdlom, široké mäkké ploché a guľaté prírodné štetce, maliarsku točňu, vosk, riedidlo, technický lieh a papier na podklad na pracovný stôl a čistenie. Pri nanášaní drahého kovu sa snaží vyhnúť znečisteniu povrchu, ktorým by následne vznikali vady na výrobku.

Maľba krycou farbou

Pred maľovaním sa taktiež výrobok musí dôkladne vyčistiť od všetkých nečistôt, prachu aj otláčkov prstov. Výrobky sa buď umývajú v demineralizovanej vode a utierajú antistatickou utierkou alebo sa prepália

v pásovej vypaľovacej peci, kde sa spália všetky nečistoty a ďalšia manipulácia s čistým výrobkom prebieha výhradne v bielych bavlnených rukaviciach alebo sa musia chytať v mieste, kde nebude ozdobný dekor. Pred nanášaním malby krycou farbou si Dekoratór skla pripraví kryciu farbu podľa technického výkresu, kde je uvedený výrobca a číselné označenie farby, menšie sklenené nádoby so širokým hrdlom, ploché a guľaté prírodné štetce, organické a anorganické pojivá a riedidlá (terpentínový olej, damarový lak, sieťotlačový olej, červený krycí lak), technický lieh, maliarske náradie a pomôcky (maliarska sklenená paleta s matným povrchom, sklenený trič, drevenú alebo antikorovú špachtľu) a papier na podklad na pracovný stôl a čistenie. Pri maľovaní je veľmi dôležité správne nariadenie krycej farby.

Maľba reliéfom a vysokým smaltom

Pred maľovaním sa musí výrobok dôkladne vyčistiť od všetkých nečistôt, prachu aj otlakov prstov. Pri maľovaní manipulácia s čistým výrobkom prebieha výhradne v bielych bavlnených rukaviciach alebo sa musia chytať v mieste, kde nebude ozdobný dekor. Pred maľbou reliéfom a vysokým smaltom si Dekoratór skla pripraví reliéfnu farbu alebo vysoký smalt podľa technického výkresu kde je uvedený výrobca a číselné označenie farby, menšie sklenené nádoby so širokým hrdlom, prírodné štetce určené na túto techniku, organické a anorganické pojivá a riedidlá (terpentínový olej, damarový lak, sieťotlačový olej), technický lieh, maliarske náradie a pomôcky (maliarska sklenená paleta s matným povrchom, sklenený trič, drevenú alebo antikorovú špachtľu) a papier na podklad na pracovný stôl a čistenie. Tak ako pri maľbe krycou farbou je veľmi dôležité správne nariadenie reliéfnej farby.

Kritérium hodnotenia: uchádzač určí a popíše vhodný postup zošľachtovania sklárskych výrobkov.

Popísať správne suroviny a materiály vstupujúce do výrobného procesu zošľachtovania a vysvetliť ich možné použitie

Pomôcky na predvedenie úlohy: suroviny a materiály vstupujúce do procesu zošľachtovania.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač z predložených podkladov určí a popíše suroviny a materiály vstupujúce do procesu zošľachtovania.

Pri zošľachtení sa používajú listre, krycie farby, reliéfne farby, vysoké smalty, na ktorých je uvedený výrobca a číselné označenie farby. Na umiestnenie týchto farieb pri zošľachtení sú potrebné menšie sklenené nádoby so širokým hrdlom. Pri maľovaní sa používajú široké mäkké ploché a guľaté prírodné štetce. Pre prípravu farby sa používajú organické a anorganické pojivá a riedidlá podľa odporúčania výrobcu (riedidlo DH 26 a V18, terpentínový olej, damarový lak, sieťotlačový olej, červený krycí lak),

technický lieh a papier na podklad na pracovný stôl a čistenie. Ďalej je potrebné mať k dispozícii maliarske náradie a pomôcky (maliarska sklenená paleta s matným povrchom, sklenený trič, drevenú alebo antikorovú špachtľu, maliarska točňa a vosk (alebo iný protišmykový materiál), technický lieh a papier na podklad na pracovný stôl a čistenie.

Kritérium hodnotenia: uchádzač určí a popíše suroviny a materiály vstupujúce do procesu zošľachtovania.

Správne identifikovať chyby zošľachtených výrobkov, určiť ich príčiny a spôsoby, ako im predchádzať

Pomôcky na predvedenie úlohy: portfólio dekorovaných sklárskych výrobkov, na ktorých uchádzač bude určovať chyby výrobkov.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač na predložených konkrétnych výrobkoch z portfólia výroby určí vady zošľachtených výrobkov.

Najčastejšími chybami pri zošľachtení sú vady od nečistôt, chlпов štetca a prachu, ktoré sa prejavia až po výpale výrobku a to vzhľadovo rôznymi bodkami, čiarkami a prehorenými stopami po chlпов zo štetca. Pokiaľ na výrobku ostanú otlčky prstov, ktoré zanechali mastnú stopu, farba na toto miesto nepriľne dokonale a po výpale môže farba z výrobku odpadnúť. Ak dekoratér farbu nesprávne narietil, môže farba buď pri výpale stekať, alebo naopak sa pripieť. Pokiaľ je farba premastená dochádza pri výpale k nedostatočnému odpareniu pojív a vo výslednom efekte je farba zoškvarená, popukaná a je neprijemná na pohľad aj dotyk. Všetkým vzhľadovým vadám sa dá predchádzať precíznou prípravou, čistotou na pracovisku a dostatočnou skúsenosťou pri príprave a nanášaní listra, krycej a reliéfnej farby alebo vysokého smaltu na výrobok.

Kritérium hodnotenia: uchádzač na predložených konkrétnych výrobkoch z portfólia výroby určí vady zošľachtených výrobkov.

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za „JVV 1 Charakterizácia spracovania skla zošľachtením“:

z uvedených kritérií hodnotenia JVV je potrebné správne splniť kritériá hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- popísať základné suroviny a materiály vstupujúce do výrobného procesu zošľachtovania;

- Profesionálne popísať správny postup zošľacht'ovania výrobkov zo skla s použitím odbornej terminológie;
- z predloženej sady výrobkov z portfólia zošľachtených výrobkov správne identifikovať chyby (aspoň 75 %), ich príčinu a spôsob, ako im predchádzať.

JVV 2 „Technická a organizačná príprava zošľacht'ovania sklárskych výrobkov“ Kritériá, Metódy, Nástroje, stanovená minimálna úroveň

JVV 2 „Technická a organizačná príprava zošľacht'ovania sklárskych výrobkov“: Pre hodnotenie jednotky vzdelávacieho výstupu tohto kritéria je uvedený priestor, kde sa úloha realizuje, sú uvedené materiálno-technické podmienky, ktoré sú potrebné k realizácii úlohy.

Pomôcky: zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie: priestor maliarskej dielne so stolom a stoličkou, vybavenie pre skúšobnú komisiu.

Metóda hodnotenia: kombinovaná metóda.

Nástroje hodnotenia: praktické predvedenie s výkladom.

Čas na predvedenie úloh v rámci JVV 2: 10 min.

- správne vykonávať jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov.
- na základe technickej dokumentácie určí vhodný technologický postup zošľacht'ovania, vykoná jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov.

Príprava pracoviska – výber vhodného materiálu, nástroja, pomôcok a zariadenia k zošľacht'ovaniu výrobkov.

Pomôcky na predvedenie úlohy: materiál, nástroje, náradie, pomôcky a zariadenia potrebné k dekorovaniu skla;

Požadované vedomosti a zručnosti: vhodne pripraviť pracovisko k zošľacht'ovaniu skla.

Uchádzač si upraví pracovný stôl položením čistej podložky (papiera) a upraví si pracovnú stoličku podľa svojej výšky. Pripraví a skontroluje si funkčnosť maliarskej točnej na ktorú položí protišmykový materiál alebo ju hrubo popíše priemyselným voskom, čím pri dekorovaní skla zabráni jeho sklznutiu z točnej.

Technickým liehom si vyčistí maliarsku paletu (min. 2 ks.), drevenú alebo antikorovú špachtľu a trič. Vyberie si, vyčistí a upraví maliarske štetce v technickom liehu a potom v prípade listrovania v riedidle DH 26 alebo V 18. V prípade ozdobnej maľby a maľby reliéfnej štetce ešte upraví v terpentínovom oleji. Pripraví si nádoby so širokým hrdlom na materiál a suroviny a čistiace prostriedky. Upraví si svoj pracovný priestor tak, že na ľavej strane stola pokladá drevenú dosku s čistými výrobkami. Stred stola je vyčlenený na samotné dekorovanie a pravá strana stola je určená na manipuláciu s materiálmi, riedidlami, pojivami a technickým liehom. V prípade listrovania sa v pravej časti nachádza drevený stojan na odkladanie nalistrovaných výrobkov hore dnom bez dotyku ústia so stojanom. Po preschnutí dekoratér opäť všetky výrobky ukladá na drevenú dosku vľavo a hotové výrobky na drevenej doske odloží do odkladacieho priestoru, čo môže byť buď odkladací vozík alebo regál. V prípade, že je dekoratér skla ľavák, platí presne opačné rozloženie pracovného stola.

Kritérium hodnotenia: uchádzač vhodne pripraví pracovný stôl, náradie, nástroje, zariadenia, materiál a suroviny k zošľachteniu skla.

Organizovanie práce, tak aby sa optimálnym spôsobom zabezpečilo zošľachtenie zadaného výrobku.

Pomôcky na predvedenie úlohy: materiál, nástroje, náradie, pomôcky a zariadenia potrebné k dekorovaniu skla.

Požadované vedomosti a zručnosti: organizovať prácu, tak aby sa optimálnym spôsobom zabezpečilo zošľachtenie zadaného výrobku.

Organizácia práce musí byť efektívna, aby nevznikali zbytočné prestoje, ale aj optimálna, aby nebola prehnaná záťaž na dekoratéra. Je treba zabezpečiť pracovný komfort tak, aby dekoratér mohol v klude v pracovnom čase vykonať svoju prácu. V prípade skúšky je organizácia práce a zabezpečenie prispôbené vykonaniu určenému zošľachteniu skla podľa zadania a časovému limitu.

Kritérium hodnotenia: organizácia práce zabezpečujúca zošľachtenie zadaného výrobku.

Určením vhodného technologického postupu preukázať porozumenie technickej dokumentácie

Pomôcky na predvedenie úlohy: technická dokumentácia zošľachtenia sklárskeho výrobku.

Požadované vedomosti a zručnosti: na základe technickej dokumentácie určiť vhodný technologický postup.

Pri listrovaní sa používa technický výkres daného skleneného výrobku v mierke 1 : 1, výrobok je umiestnený na os a je riadne okótovaný. V dolnom rohu technického výkresu je umiestnená technická tabuľka, kde je uvedený typ výrobku normovaným výrobným číslom a označenie dekoru. Na výrobku je umiestnený dekor v reálnej farbe. Číslo listra a výrobcu daného odtieňa je uvedený v technickej tabuľke. Umiestnenie je presne zaznačené a okótované v tvare výrobku. Dekorátor skla si prečíta výkres a podľa technickej tabuľky si pripraví lister a typ výrobku, ktorý nahlási manipulantomu maliarskej dielne. Manipulant navezie dekorátorovi dostatočné množstvo výrobkov podľa dennej normy do priestoru dielne alebo príručného skladu. V prípade skúšky by mal mať uchádzač výrobky pripravené, vzhľadom na limitovaný čas skúšky. Úlohou uchádzača je z technickej dokumentácie popísať jeden technologický postup, pričom uvedie, čo sa z technickej dokumentácie použije.

Kritériá hodnotenia: určenie vhodného technologického postupu.

Správne vykonávať jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov

Pomôcky na predvedenie úlohy: pracovné náradie a nástroje určené k zošľachteniu sklárskych výrobkov

Požadované vedomosti a zručnosti: vykonať jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov.

Dekorátor skla si sám prevádza údržbu jednotlivého náradia, nástrojov a pracovného miesta. Jedná sa predovšetkým o čistotu pracovného stola, čistotu a funkčnosť maliarskej točnice, čistotu palety, špachtlí, nádobiek a maliarskych štetcov. Točnica musí byť ľahko a plynule točiteľná. Ak sa točnica správne netočí, treba vysunúť otočný tanier, očistiť nôžku s trňom od starého oleja a opäť naolejovať. Maliarska paleta musí byť nielen dokonale čistá, ale aj správne matná. Dekorátor pri častom trení farby paletu vyleští a preto je potrebné paletu kontrolovať a obnovovať matný povrch. Rovnakým spôsobom sa kontroluje a udržiava trič na trenie sklárskej farby. Maliarske drevené špachtle sa čistia technickým liehom a terpentínovým olejom, špachtle antikorové sa čistia len technickým liehom. Všetky nádoby musia byť čisté a odmastené, v prípade silného znečistenia je ekonomickejšie nádobku vyhodiť a nahradiť novou. Maliarske štetce sú viazané zo zvieracích chlpy vo vtáčom brku, ploché v antikorovom puzdre, vymývajú sa v technickom liehu, terpentínovom oleji, riedidle S 6006, DH 26 alebo V 18. Po vyčistení sa chlpy štetca upravujú do pôvodného tvaru viazaného štetca s dôrazom na špičku, v prípade štetca plochého na rovinu ukončenia chlpy. Štetce sa potom uložia do krabičky tak, aby sa nepoškodili upravené chlpy. Nemali by sa nechávať voľne v priestore, napríklad v poháriku rúčkou dolu, nakoľko sa na nich môže usadiť prach, ktorý znehodnocuje kvalitu chlpy a môže sa takto aj preniesť do nanášaného materiálu a znehodnotiť tak celý dekor.

Kritériá hodnotenia: správna realizácia jednoduchej údržby pracovného náradia a nástrojov.

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za JVV 2 „Technická a organizačná príprava zošľachtienia sklárskych výrobkov“:

z uvedených kritérií hodnotenia je potrebné ústne odpovedať a prakticky predviesť s výkladom kritéria hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- pripraviť pracovisko - pracovný stôl, náradie, nástroje, zariadenia, materiál a suroviny k zošľachteniu skla;
- určením vhodného technologického postupu preukázať porozumenie technickej dokumentácie;
- vykonať jednoduchú údržbu pracovného náradia a nástrojov.

JVV 3 „Zošľachtienie sklárskych výrobkov “ Kritériá, Metódy, Nástroje, stanovená minimálna úroveň

JVV 3 „Zošľachtienie sklárskych výrobkov “: Hodnotenie jednotky vzdelávacích výstupov sa realizuje v rámci praktického predvedenia s vysvetlením. Pre hodnotenie JVV 3 je uvedený priestor, kde sa úloha realizuje, sú uvedené materiálne a technické pomôcky, ktoré je potrebné ku realizácii úlohy.

Pomôcky: zabezpečuje autorizovaná inštitúcia.

Priestor na overenie JVV 3: maliarska dielňa s pracovným stolom a otočnou pracovnou stoličkou.

Metóda hodnotenia: praktická metóda.

Nástroje hodnotenia: praktické predvedenie s výkladom.

Čas na predvedenie úloh v rámci JVV 3: 25 minút.

Listrovať modelový vzor na výrobok zo skla

Pomôcky na predvedenie úlohy: pracovné náradie a pomôcky, zariadenia a materiál k listrovaniu výrobku zo skla, sklenený výrobok, ochranné pracovné prostriedky.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač si správne oblečie a obuje ochranné pracovné prostriedky, pripraví pracovisko na výrobu, praktickým prevedením preukáže realizáciu zošľachtenia výrobku nanášaním listrov.

Uchádzač si vyčistí výrobok antistatickou utierkou a pripraví si točňu, ktorú si zabezpečí protišmykovým materiálom. Skontroluje si maliarske štetce a pripraví si požadovaný lister do nádoby zo širokým hrdlom. Skontroluje hustotu listra skúšobným ťahom na náhradný výrobok. Po vizuálnej kontrole ťahu si upraví kvalitu listra. Prevedie nanášanie listra širokým štetcom na výrok s pomocou točne, kde sa výrobok vycentruje a plynulým pohybom prstov ruky roztočí. Prevedie kontrolu kvality, výrobok vyčistí a odloží do odkladacieho priestoru na presušenie a následný výpal výrobku.

Kritérium hodnotenia: kvalitne zošľachtený výrobok metódou listrovania.

Urobiť ozdobnú maľbu podľa modelového zadania na výrobku zo skla

Pomôcky na predvedenie úlohy: pracovné náradie a pomôcky, zariadenia a materiál k realizácii ozdobnej maľby výrobku zo skla, sklenený výrobok, ochranné pracovné prostriedky.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač si správne oblečie a obuje ochranné pracovné prostriedky, pripraví pracovisko na výrobu, praktickým prevedením preukáže realizáciu ozdobnej maľby na sklenenom výrobku.

Uchádzač si pripraví maliarsku paletu, špachtľu, trič, nádoby na terpentínový olej a lieh. Pripraví a upraví si štetce podľa požadovaného dekoru. Vyberie maliarsku farbu podľa farebnosti požadovaného dekoru a pripraví si ju na maliarskej palete – farba sa dodáva v práškovom stave, uchádzač si ju musí utrieť s terpentínovým olejom kruhovým pohybom v smere hodinových ručičiek. Pri trení farby si ju musí niekoľko krát upraviť špachtľou do stredu palety a doriediť olejom. Keď je farba utrená do požadovanej konzistencie musí ju omastiť organickým spojivom. Farbu premieša už iba špachtľou a vykoná pár skúšobných ťahov štetcom. Skontroluje tak kvalitu farby. Skontroluje si čistotu pracovnej podložky a pripraví si sklenený výrobok a dekor (technický výkres alebo vzorku požadovaného dekoru). Zrealizuje ozdobnú maľbu, prevedie kontrolu kvality, výrobok vyčistí a odloží do odkladacieho priestoru na presušenie a následný výpal výrobku.

Kritérium hodnotenia: kvalitne zošľachtený výrobok metódou ozdobnej maľby na sklenenom výrobku.

Dekorovať výrobok zo skla reliéfom a vysokým smaltom

Pomôcky na predvedenie úlohy: pracovné náradie a pomôcky, zariadenia a materiál pre dekorovanie skleneného výrobku reliéfom a vysokým smaltom, sklenený výrobok, ochranné pracovné prostriedky.

Požadované vedomosti a zručnosti: uchádzač si správne oblečie a obuje ochranné pracovné prostriedky, pripraví pracovisko na výrobu, praktickým prevedením realizuje dekorovanie skleneného výrobku reliéfom a vysokým smaltom.

Uchádzač si pripraví maliarsku paletu, špachtľu, trič, nádobky na terpentínový olej a lieh. Pripraví a upraví si štetce podľa požadovaného dekoru. Reliéf alebo smalt si pripraví na maliarskej palete – farba sa dodáva v práškovom stave, uchádzač si ju musí utrieť s terpentínovým olejom kruhovým pohybom v smere hodinových ručičiek. Pri trení farby si ju musí niekoľko krát upraviť špachtľou do stredu palety a doriediť olejom. Keď je farba utrená do požadovanej konzistencie musí ju omastiť organickým spojivom. Farbu premieša už iba špachtľou a vykoná pár skúšobných modelovacích ťahov štetcom. Skontroluje tak kvalitu farby. Skontroluje si čistotu pracovnej podložky a pripraví si sklenený výrobok a dekor (technický výkres alebo vzorku požadovaného dekoru). Zrealizuje modeláciu dekoru, ktorá sa podľa zložitosti môže skladať aj z viacerých vrstiev a je tak potrebné kombinovať a používať viac typov štetcov. Prevedie kontrolu kvality, výrobok vyčistí a odloží do odkladacieho priestoru na presušenie a následný výpal výrobku.

Kritérium hodnotenia: kvalitne dekorovaný sklenený výrobok reliéfom a vysokým smaltom.

Popísať zásady bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia.

Požadované vedomosti: uchádzač popíše zásady bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia pre profesiu dekorátora skla.

Kritérium hodnotenia: preukázanie poznania zásad bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia pre profesiu dekorátora skla

Stanovenie minimálnych kritérií, ktoré musí uchádzač splniť za „JVV 3 Zošľachtenie sklárskych výrobkov“ :

z uvedených kritérií hodnotenia JVV je potrebné správne predviesť a zodpovedať kritériá hodnotenia minimálne na 75 %, čo zodpovedá nasledovnému:

- správne si obuť a obliecť ochranné pracovné prostriedky;
- pripraviť kovový preparát (lister), riedidlo, pomôcky a nástroje (správny výber štetca) podľa technického výkresu a zrealizovať požadovaný dekor na sklený výrobok ;
- vybrať materiál a pomôcky pre ozdobnú maľbu a previesť maľbu podľa zadania na sklenený výrobok ;
- pripraviť reliéf alebo vysoký smalt, vybrať správne pomôcky a nástroje a previesť modeláciu podľa zadania dekoru ;
- preukázať vedomosti zo zásad bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia.

Potvrdenie výsledkov hodnotenia

Potvrdenie výsledkov hodnotenia je poslednou fázou v rámci overovania kvalifikácie. V rámci tejto fázy overovania kvalifikácie zabezpečuje riadny priebeh ukončenia procesu autorizovaná inštitúcia.

Absolventom, ktorým boli uznané všetky JVV na základe portfólia a absolventom skúšok, ktorým neboli uznané všetky JVV na základe portfólia a uspeli na skúške na overenie kvalifikácie, budú vystavené a odovzdané osvedčenia o kvalifikácii. Prevzatie osvedčenia o kvalifikácii podpíše absolvent v Potvrdení o prevzatí osvedčenia o kvalifikácii.

Úspešní absolventi budú súčasne informovaní o tom, že autorizovaná inštitúcia má povinnosť trasovať absolventov skúšky na overenie kvalifikácie. Trasovanie sa uskutočňuje po 6 a 12 mesiacoch po úspešnom absolvovaní skúšky na overenie kvalifikácie.

Neúspešní uchádzači budú informovaní o tom, ktoré JVV v procese overovania kvalifikácie nespĺnil na požadovanú minimálnu úroveň, a zároveň budú informovaní o ďalšom postupe. Neúspešný uchádzač môže požiadať o vykonanie opravnej skúšky na overenie kvalifikácie najskôr 30 kalendárnych dní od oznámenia výsledku skúšky na overenie kvalifikácie a to podaním prihlášky na opravnú skúšku (Príloha 4).